

Bij brood en beker

Overdenkingen bij het Heilig Avondmaal

John Owen

Dit boek biedt u vijftientig korte overdenkingen aan ter voorbereiding op de bediening van het Heilig Avondmaal. Rondom de viering van het Avondmaal zijn al vele boeken verschenen. Hetzij meditatief, dan wel een uitleg van het Avondmaalsformulier. Wat is dan het bijzondere van dit boek van John Owen? Hij staat nadrukkelijk stil bij de liefde van God de Vader en de Zoon, en de werking van de Heilige Geest in de harten van de gelovigen. In deze meditaties merkt u zijn verlangen om alle gedachten gevangen te leiden tot de gehoorzaamheid van Christus. In deze bundel staat Hij in het middelpunt en treft vele woorden van vermaning (onderwijs), vertroosting en bemoediging. Van deze grote theoloog uit de Engelse kerkgeschiedenis (1616-1683) verschijnen deze meditaties voor het *eerst in het Nederlands*. Ze zijn vertaald door N.A. Eikelenboom.

Hij heeft ook een Ten geleide geschreven. Enkele passages wil ik u niet onthouden. Owen hield zijn meditaties bij het Heilig Avondmaal in de periode 1669 tot 1672, terwijl de laatste ervan dateert uit 1682.

We moeten deze meditaties in ieder geval niet opvatten als avondmaalspredikaties, maar als korte overdenkingen in de week vóór de bediening van dit sacrament. Owen gebruikt de volgende woorden: tot overdenking, onderzoek, smeekbede en verwachting. Wie denkt een geleerd betoog aan te treffen, komt teleurgesteld uit, maar wel treft u een bewogen zielzorger aan, die zijn gedachten zo eenvoudig mogelijk op zijn hoorders wil overbrengen.

Owen heeft deze meditaties niet zelf laten publiceren. Een vriend van hem, Sir John Hartopp, heeft ze in een kort schrift (steno) opgenomen. Toch heeft hij er verder niets mee gedaan. Heel lang daarna heeft een kleindochter van Hartopp, mevrouw Cooke, de teksten aan een zekere Richard Winter gegeven. Hij heeft in 1760 voor de publicatie ervan gezorgd.

Hoe komen deze meditaties het best tot zijn recht?

Door ze afzonderlijk en in stilte te lezen en te overdenken in de week van voorbereiding. Elke meditatie begint met een Bijbeltekst; die is bepalend voor de inhoud ervan. De oorspronkelijke overdenkingen zijn slechts voorzien van een nummer. De vertaler heeft er voor gekozen om korte opschriften toe te voegen. Dat bevordert de overzichtelijkheid en leesbaarheid.

De Engelse titel luidt: 'Twenty five Discourses' suitable tot the Lord's Supper, by the Reverend and Learned John Owen, D.D. Londen, 1760.

Centraal staan de allesoverheersende liefde van God in het zenden van Zijn Zoon tot een verzoening voor de zonden, en de liefde van Christus om het Lam Gods te zijn, Dat de zonde der wereld wegneemt.

Enkele opschriften van deze meditatie zijn: *Christus, Het volmaakte Offerlam, zelfbeproeving, geloof en twijfel, strijd en vreugde, het kennen van Christus, het werk van de lijdende Christus, gehoorzaamheid, de kracht van Christus' dood ervaren en woorden van geest en leven.*

De laatste zin uit het ten geleide neem ik graag mee: De Heere gebiede Zijn zegen over deze uitgave.

Het laatste gedeelte van de meditatie over de 'alles overtreffende liefde van Christus' (pag. 168/169) wil ik u als voorproef op het hele boek meegeven:

...'Wat mij betreft, ik weet niet of het visioen in Openbaring 5: 9 en 10 de vreugde uitdrukt van de Kerk daarboven of de plicht van de Kerk hierbeneden. Ik ben er echter wel zeker van dat ze zo met elkaar verwant zijn, dat u, waar u ze ook op wilt toepassen, daarin geen fout zult maken. Wat doen zij daar? Wel, er wordt gezegd: En zij zongen een nieuw lied, zeggende: *Gij zijt waardig het boek te nemen en zijn zegelen te openen: want Gij zijt geslacht, en hebt ons Gode gekocht Uw bloed, uit alle geslacht en taal en volk en natie; en Gij hebt ons onze God gemaakt tot koningen en priesters, en wij zullen als koningen heersen op aarde.*

... Ik zeg dat ik niet weet of dit de vreugde van de Kerk daarboven voorstelt of de plicht van de Kerk hierbeneden. Ik kan er echter wel uit concluderen dat de genieting van het ene en de plicht van het andere in hoge mate daarin bestaat, dat er aldoor lof en dank gebracht wordt aan Christus voor Zijn onuitsprekelijke liefde in onze verlossing

Naar aanleiding van: John Owen, bij brood en beker, overdenkingen bij het Heilig Avondmaal, uitgegeven bij Den Hertog onder ISBN nr.: 9.789.033.128.585; Prijs 19,90.